

“România Durabilă” (SIPOCA 613)

Valurile de cercetare sociologică

RD08

ODD 03 Sănătate și Bunăstare

(august - septembrie 2020)

Narativ de sinteză și concluzii

Livrabil

luna octombrie 2020

ACTIVITATEA A9

Elaborarea a minim 50 de barometre de opinie periodice realizate prin sondarea percepției publice și dezvoltarea unor module pentru analize mixte - combinații de indicatori hard și indicatori noi

SUBACTIVITATEA A9.1. Stabilirea domeniului / temei / indicatorilor care urmează să fie testați, monitorizarea / verificarea rapoartelor de...

Data: 30.10.2020 Locul de desfășurare: București

Denumire proiect: “România durabilă” - Dezvoltarea cadrului strategic și instituțional pentru implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030”

Cod proiect: SIPOCA 613

A opta cercetare sociologică din cadrul proiectului “România Durabilă” SIPOCA 613, cu indicativul RD08, a avut drept scop continuarea măsurării la nivel detaliat, în adâncime (“in depth”), a opiniei publice privind cel de-al treilea Obiectiv de Dezvoltare Durabilă din cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030 (SNDDR 2030), și anume ODD3 “Sănătate și bunăstare”.

Metodologie

Pe baza structurii obiectivelor de dezvoltare durabilă și a temelor de preocupare instituțională aferente acestora, așa cum sunt ele explicitate în SNDDR 2030 (pp. 31 ... 35), echipa ARDA, împreună cu partenerii din cadrul SGG (DSG și DDD), a operaționalizat o listă de 45 de indicatori de opinie publică, pe următoarele teme de interes:

- Evaluarea percepției publice generale, operaționalizate prin intermediul întrebării referitoare la direcția lucrurilor
- Evaluarea interesului personal privind țintele orizontului de timp 2020 din cadrul ODD03 al SNDR2030: Sănătate și Bunăstare (10 ținte)
- Evaluarea gradului de satisfacție privind țintele orizontului de timp 2020 din cadrul ODD03 al SNDR2030: Sănătate și Bunăstare (10 ținte)
- Evaluarea interesului personal privind țintele pentru orizontul de timp 2030 din cadrul ODD03 al SNDR2030: Sănătate și Bunăstare (5 ținte)
- Evaluarea estimării de succes privind țintele pentru orizontul de timp 2030 din cadrul ODD03 al SNDR2030: Sănătate și Bunăstare (5 ținte)
- Identificarea percepției privind măsurile necesare pentru dezvoltarea sistemului medical în România
- Identificarea percepției populare privind relația dintre poziția (condiția) socială și accesul la serviciile medicale

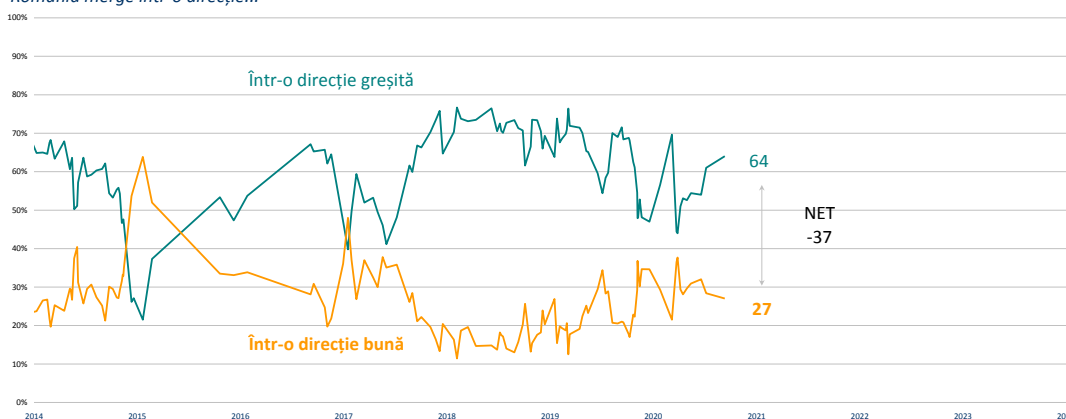
- Identificarea percepției populare privind vaccinurile: motive de acceptare, respectiv de refuz
- Identificarea comportamentului de fumat și a cunoașterii pericolelor de sănătate asociate cu acest comportament
- Identificarea percepției populare privind criza Covid
- Satisfacția privind acțiunile statului român în privința combaterii Covid
- Nivelul de încredere în sursele de informare oficiale Covid
- Evaluarea accesului la informație privind măsurile de prevenire și protecție anti-covid
- Evaluarea accesului la sistemul de sănătate la distanță
- Identificarea surselor de informare covid ale populației
- Identificarea percepției populare privind relația dintre criza Covid și accesul la serviciile medicale

1. Climatul social general

Q01 DIRECȚIA LUCRURILOR

Resurse valorice. Percepția socială generală

"România merge într-o direcție..."

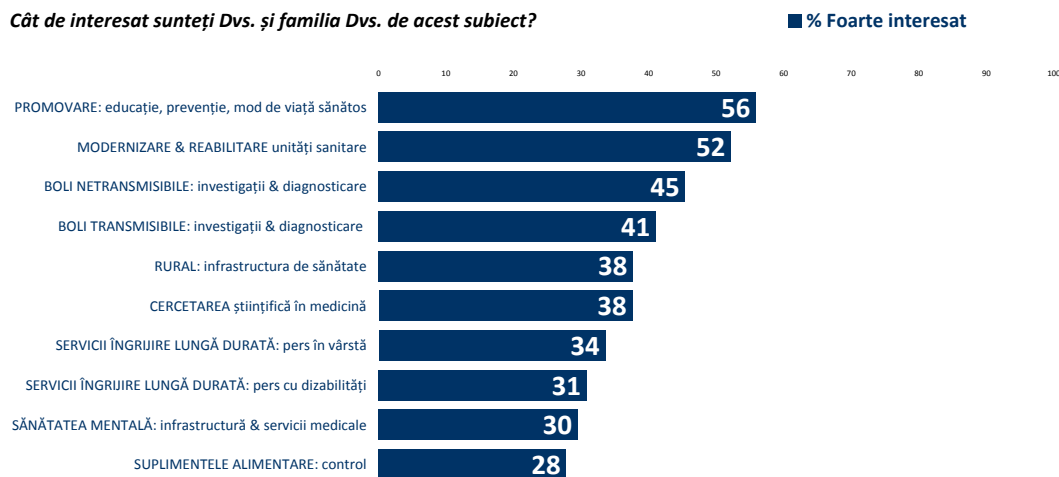
Aproximativ două treimi din români (64%) consideră că România se îndreaptă într-o direcție greșită. Doar aprox. un sfert din români (27%) consideră că se îndreaptă într-o direcție bună. Rezultă un stoc net de opinie publică preponderent negativ, de minus 37 de puncte procentuale, egal cu cel identificat în cercetarea anterioară, cu o lună înainte (RD07, minus 36 puncte procentuale).

Climatul general atitudinal din România este unul preponderent negativ, într-o erodare semnificativă, consecință a cronicizării crizei Covid pe parcursul sfârșitului de vară 2020.

2. Orizont 2020, ODD 03 Sănătate și Bunăstare

2a. Interesul personal față de temele operaționalizate prin indicatorii de tip Orizont 2020 din Obiectivul SNDDR ODD 03

Q02 / Q04 / Q06 / Q08 / Q10 / Q12 / Q14 / Q16 / Q18 / Q20 NIVEL DE INTERES PERSONAL

Principalele două teme de interes în rândul populației privind țintele orizontului de timp 2020 sunt promovarea educației în sănătate și modernizarea unităților sanitare. Ele sunt singurele care prezintă un nivel de interes foarte ridicat în peste jumătate din populație

- promovarea educației în sănătate, a prevenției și a unui mod de viață sănătos (56% nivel foarte interesat)
- modernizarea și reabilitarea unităților sanitare (52%)

Alte teme de interes ridicat, care suscită interes foarte ridicat în rândul a aprox. 40% din populație, sunt cele referitoare la metodele de investigații și de

diagnosticare precoce ale bolilor, fie ele netransmisibile (45%), fie transmisibile (41%), cât și cele privind infrastructura de sănătate rurală și cercetarea în medicină (ambele cu 38%).

Teme de interes mediu spre scăzut, care stârnesc interesul a în jur de o treime din populație, sunt cele referitoare la serviciile de îngrijire de lungă durată, atât pentru persoanele în vârstă (34%), cât și pentru cele cu dizabilități (31%).

Sănătatea mentală (30%) și controlul suplimentelor alimentare (28%) reprezintă temele de sănătate specifice Orizontului de timp 2020 cu nivelul de interes cel mai scăzut în rândul populației.

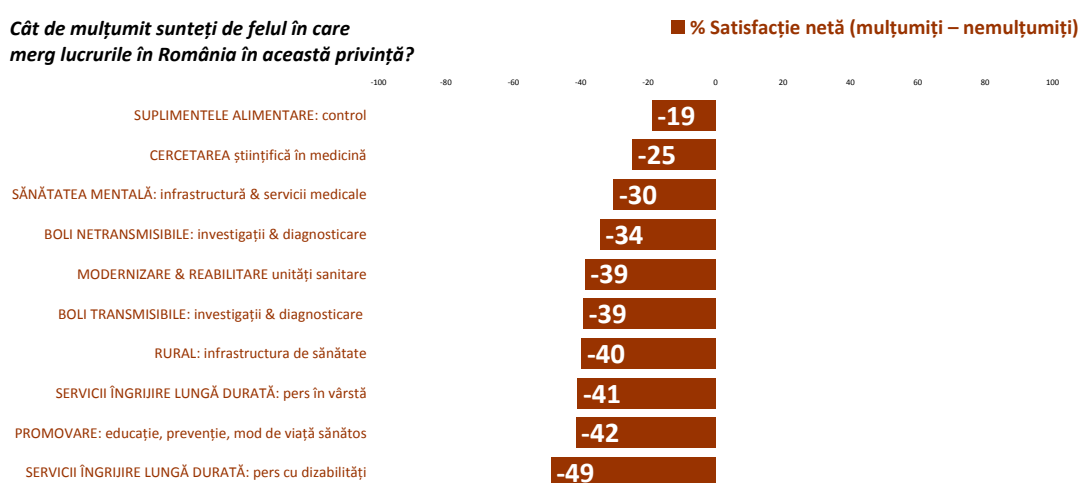
* * *

În concluzie, românii sunt îndeosebi interesați de felul în care

- își pot apăra sănătatea din timp, înaintea apariției bolii, prin intermediul **informării și educării (prevenția în sănătate)**
- au acces la **infrastructură modernă sanitară** (modernizare și reabilitare unități sanitare)
- în care să monitorizeze și să identifice la timp boala prin intermediul **metodelor de investigații medicale și diagnosticare precoce a bolii** (fie transmisibile, fie netransmisibile, cu ușor mai ridicat interes pentru bolile netransmisibile, specifice înaintării în vârstă).

2b. Nivelul de satisfacție față de temele operaționalizate prin indicatorii de tip Orizont 2020 din Obiectivul SNDDR ODD 03

Q03 / Q05 / Q07 / Q09 / Q11 / Q13 / Q15 / Q17 / Q19 / Q21 NIVEL DE SATISFACȚIE

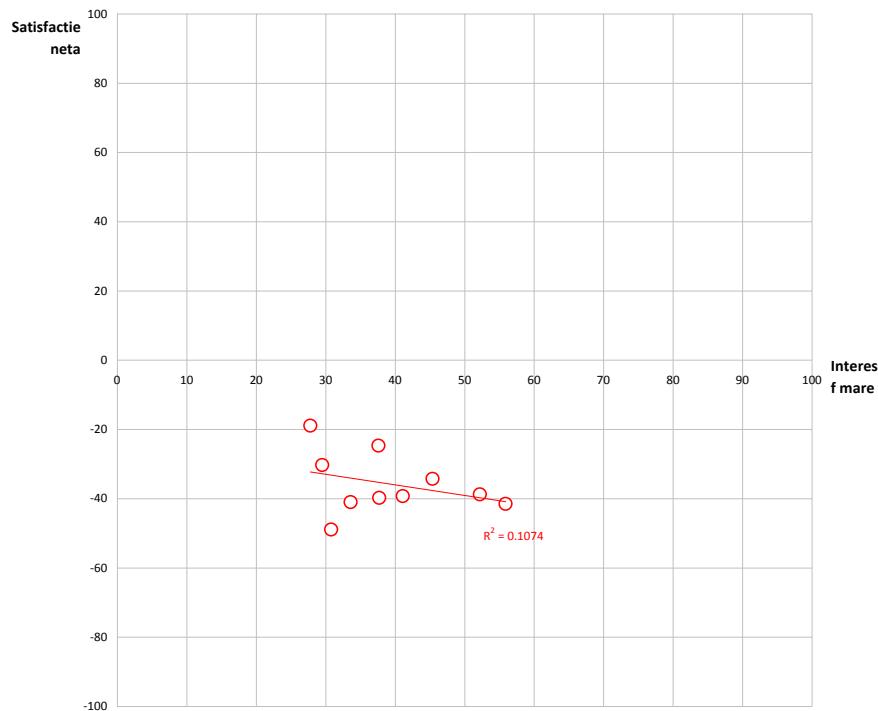
Nivelul de mulțumire la adresa atingerii acestor obiective din cadrul Orizontului 2020 este unul general negativ. Ponderea celor care sunt nemulțumiți depășește ponderea mulțumiților în toți cei zece itemi măsurați în acest scop.

Nivelul cel mai ridicat de nemulțumire netă îl identificăm în privința serviciilor de îngrijire de lungă durată, îndeosebi cele privind persoanele cu dizabilități (-49% satisfacție netă), dar și cele la adresa persoanelor în vârstă (-41% net).

Alte teme care stârnesc niveluri ridicate de nemulțumire, în jur de minus 40 puncte procentuale nemulțumire netă, sunt cele privind promovarea, educația, prevenția în sănătate (-42%), cele privind infrastructura de sănătate din mediul rural (-40%), metodele de investigații și de diagnosticare precoce a bolilor transmisibile (-39%) și modernizarea și reabilitarea unităților sanitare (-39% net).

Tema sănătății mentale prezintă niveluri medii de nemulțumire netă (-30%), ca și cea a cercetării științifice în medicină (-25%). Controlul suplimentelor alimentare (-19%) prezintă cel mai scăzut nivel de nemulțumire netă.

		Interes pentru subiect		
		Mare	Mediu	Scăzut
Nemulțumire netă	Mare			ÎNGRIJIRE LUNGĂ DURATĂ
	Medie	PROMOVARE MODERNIZARE	RURAL INVESTIGAȚII & DIAGNOSTIC	SĂNĂTATE MENTALĂ
	Scăzută		CERCETARE	SUPLIMENTE ALIMENTARE

Observăm că există o anumită relație între nivelul de interes și nivelul de nemulțumire netă. În cazul temelor care prezintă interes mare pentru populație, nivelul de nemulțumire este mai ridicat: promovarea educației și prevenția, modernizarea unităților sanitare. În schimb, subiectele care prezintă interes mai scăzut sunt evaluate ceva mai indulgent: controlul suplimentelor alimentare, sănătatea mintală.

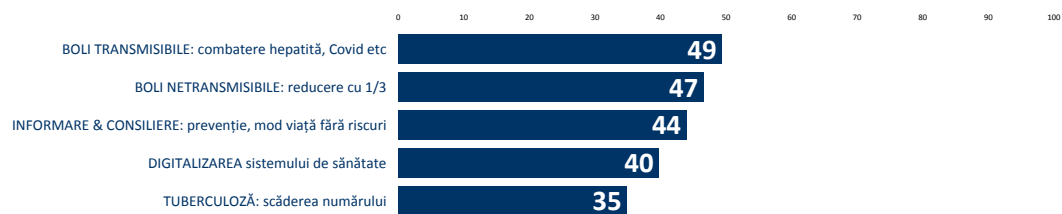
3. Ținte 2030

3a. Interesul personal față de temele operaționalizate prin indicatorii de tip Ținte 2030 din Obiectivul SNDDR ODD 03

Q22 / Q24 / Q26 / Q28 / Q30 NIVEL DE INTERES PERSONAL

Cât de interesat sunteți Dvs. și familia Dvs. de acest subiect?

■ % Foarte interesat

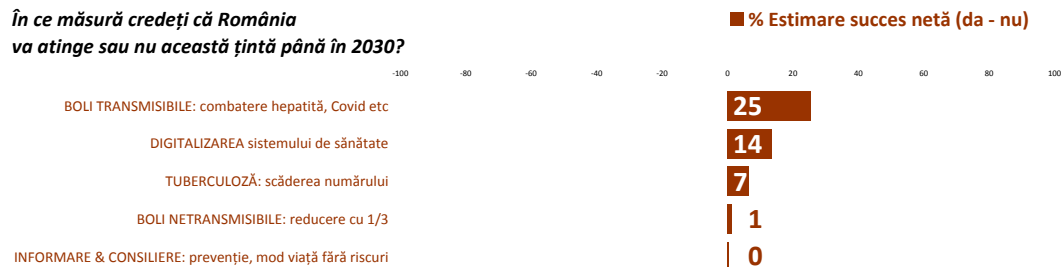
Principalele trei teme de interes în rândul populației privind țintele orizontului de timp 2030 sunt combaterea bolilor transmisibile, îndeosebi a hepatitei și Covid-ului (49% nivel foarte ridicat de interes), reducerea cu o treime a mortalității premature cauzată de bolile netransmisibile, cum ar fi cancerul, diabetul, bolile de inimă (47%) și serviciile de informare și consiliere privind prevenția și adoptarea unui stil de viață fără riscuri (44%).

Digitalizarea sistemului de sănătate suscită un nivel de interes ceva mai scăzut (40%), iar scăderea numărului bolnavilor de tuberculoză interesul cel mai scăzut (35%).

3b. Evaluarea estimării prospective a șanselor de atingere a țintelor 2030 din Obiectivul SNDDR ODD 03

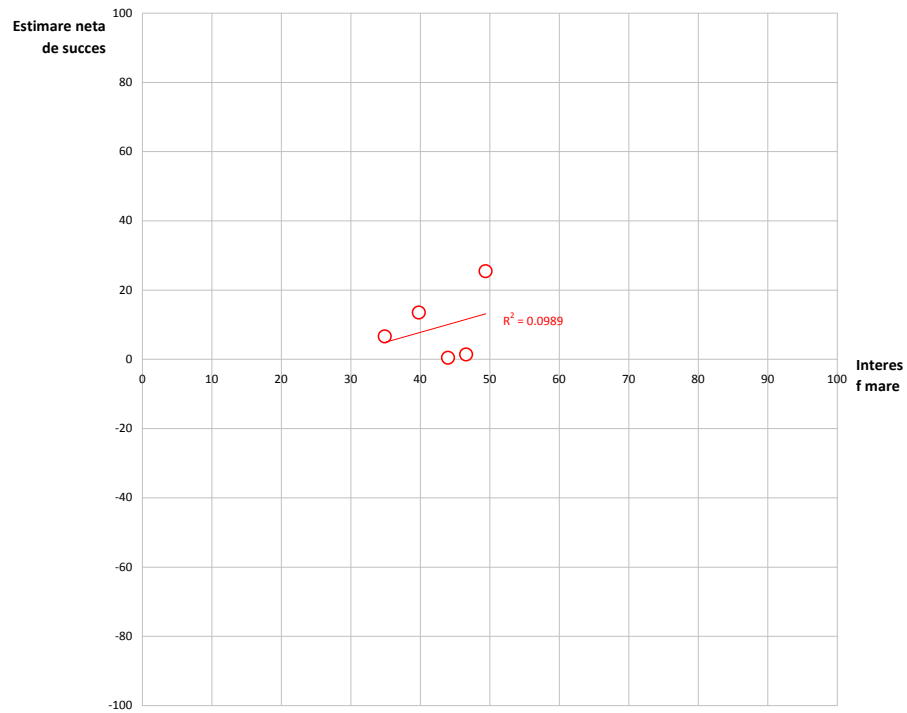
Q23 / Q25 / Q27 / Q29 / Q31 ESTIMAREA ATINGERII ȚINTEI

În ce măsură credeți că România va atinge sau nu această țintă până în 2030?

Referitor la ce se va întâmpla peste 10 ani, în 2030, românii sunt ceva mai optimiști în privința combaterii bolilor transmisibile (estimare netă +25%) și a digitalizării sistemului de sănătate. Estimarea în privința scăderii numărului bolnavilor de tuberculoză este ceva mai precaută (7%). În privința reducerii cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile, românii sunt indeciși, prezentând niveluri egale de estimare pozitivă (România va atinge această țintă în 2030) și de estimare negativă (România nu va atinge această țintă). Aceeași capacitate scăzută de predicție o identificăm și în cazul atingerii țintei privind serviciile de informare și consiliere privind prevenția și adoptarea unui stil de viață fără riscuri.

Din nou, identificăm o ușoară relație de legătură între nivelul de interes și cel de estimare a succesului, de data aceasta pozitivă. Pe măsură ce crește interesul față de subiect, identificăm o ușoară creștere a estimării succesului.

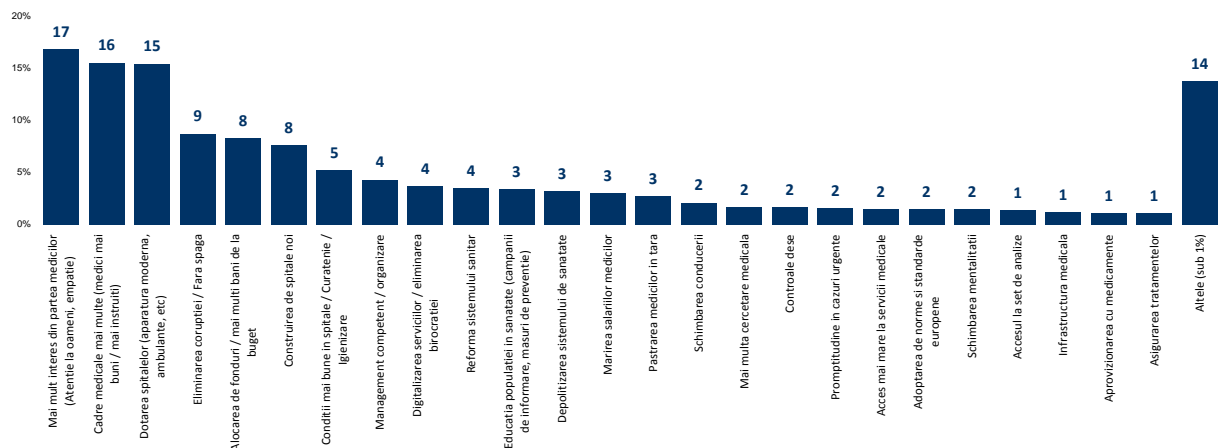

4. Măsurile necesare pentru dezvoltarea sistemului medical în România

Q32 MĂSURI DE DEZVOLTARE

Q32. Ce măsuri considerați că trebuie luate pentru dezvoltarea sistemului medical în România?

Întrebare deschisă. Răspunsuri multiple. Procente cumulate toate variantele de răspuns

PRECIZARE METODOLOGICĂ: Categoriile de răspuns identificate au rezultat în urma analizei de conținut a răspunsurilor la întrebarea deschisă multiplă Q32. Respondenților nu li s-a sugerat nici o listă de răspunsuri, așteptându-se variantele lor spontane de răspuns. Pe baza acestor răspunsuri spontane s-au identificat agregări semantice echivalente, care s-au coagulat în categorii distincte de răspuns.

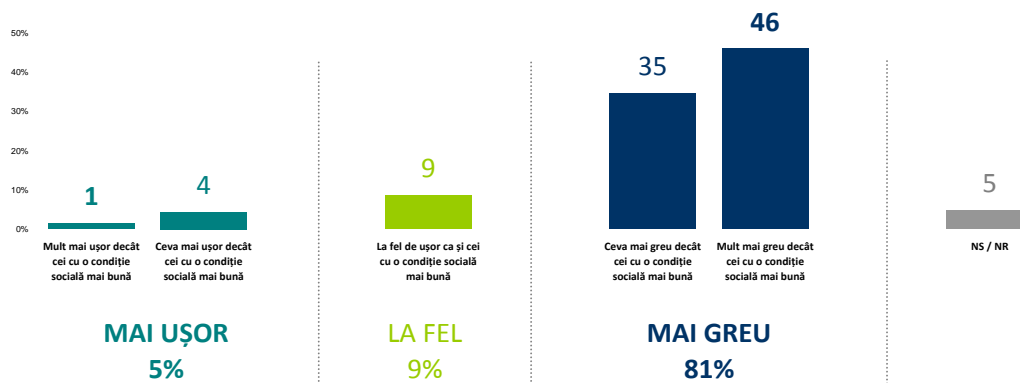
Principalele trei măsuri identificate ca fiind necesare pentru dezvoltarea sistemului medical în România sunt creșterea implicării și empatiei cadrelor medicale (17%), creșterea nivelului de pregătire profesională a cadrelor medicale (16%) și dotarea unităților sanitare cu infrastructură medicală modernă (15%). Românii își doresc cadrele medicale care îi îngrijesc să fie bine pregătite și mai ales apropiate de oameni, empatici și să aibă parte de o experiență medicală în cadrul unor unități spitalicești dotate modern.

Alte trei teme secundare identificate sunt combaterea corupției în sistemul sanitar (9%), alocarea de resurse financiare suficiente (8%) și construirea de spitale noi (8%).

5. Relația dintre statusul social și accesul la serviciile medicale

Q33 CONDIȚIA SOCIALĂ VS ACCES LA SERVICII MEDICALE

Q33. Considerați că cei cu o condiție socială mai puțin bună au acces la serviciile medicale mai greu, la fel sau mai ușor decât cei o condiție socială mai bună?

În mod covârșitor, românii consideră că există o relație directă între poziția socială a pacientului și accesul la serviciile medicale. Cu cât pacientul prezintă un status social mai scăzut, cu atât are parte de acces mai greu la serviciile medicale.

Mai mult de patru cincimi din români (81%) consideră că există acest tip de inegalitate socială: cei cu o condiție socială mai puțin bună au acces mai greu la serviciile medicale decât cei cu o condiție socială mai bună. E un determinism foarte bine definit la nivel de percepție colectivă.

6. Vaccinurile

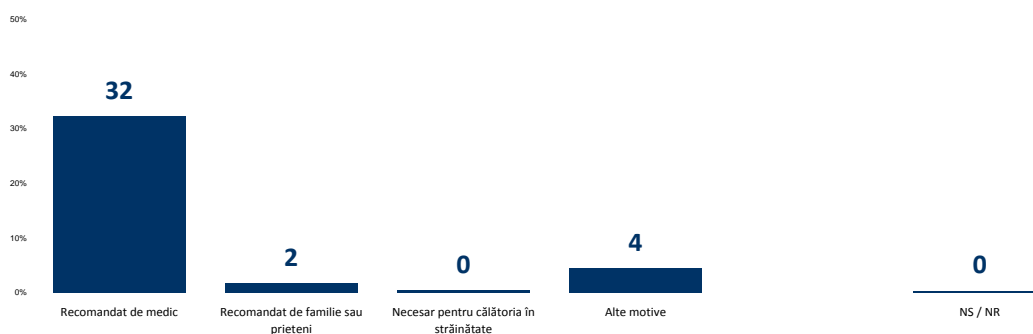
Q34 EXPERIENȚA PERSONALĂ RECENTĂ DE VACCIN

Q35 MOTIVE DE VACCINARE

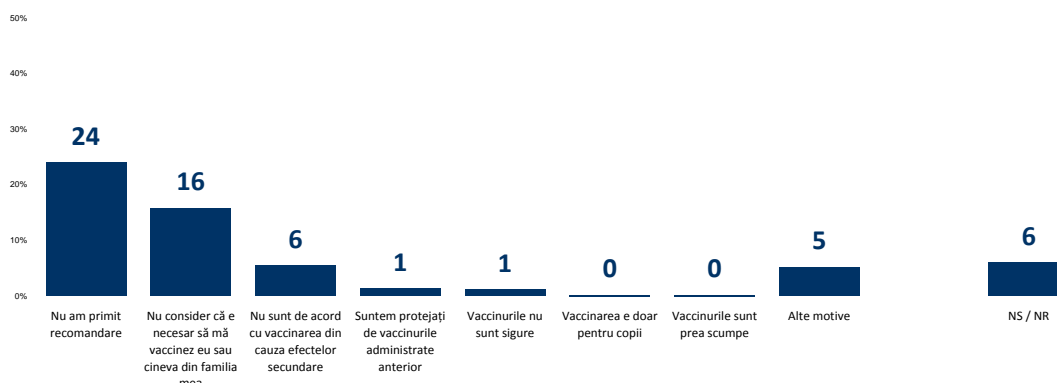
Q36 MOTIVE DE RESPINGERE A VACCINĂRII

Aproximativ două cincimi din populația adultă a României (39%) a avut o experiență recentă privind vaccinarea, fie la nivel personal, fie prin intermediul cuiva apropiat din familie. Restul de trei cincimi din populație (59%) nu a avut în ultimii cinci ani interacțiuni cu vaccinarea.

Q35. DACĂ DA (39% DIN TOTAL POPULAȚIE):
Gândindu-vă la ultima vaccinare, pentru ce motiv ați decis să fie administrat vaccinul?

Q36. DACĂ NU (39% DIN TOTAL POPULAȚIE):
De ce nu v-ați vaccinat în ultimii 5 ani?

Dintre cei cu experiență de vaccinare, motivul predominant de vaccinare a fost recomandarea medicului (32% din total de 39%). Dintre cei fără experiență de vaccinare, principalul motiv îl reprezintă tot medierea realizată de cadrul medical („nu am primit

recomandare”, 24% din 59%, adică aprox. jumătate din răspunsuri). 16% oferă un răspuns care să țină mai degrabă de evaluarea personală, nu a medicului („nu consider că este necesar”).

Doar 7% din populație oferă răspunsuri care au de-a face cu respingerea explicită a vaccinului, fie din cauza efectelor secundare (6%), fie pentru că nu le consideră sigure (1%).

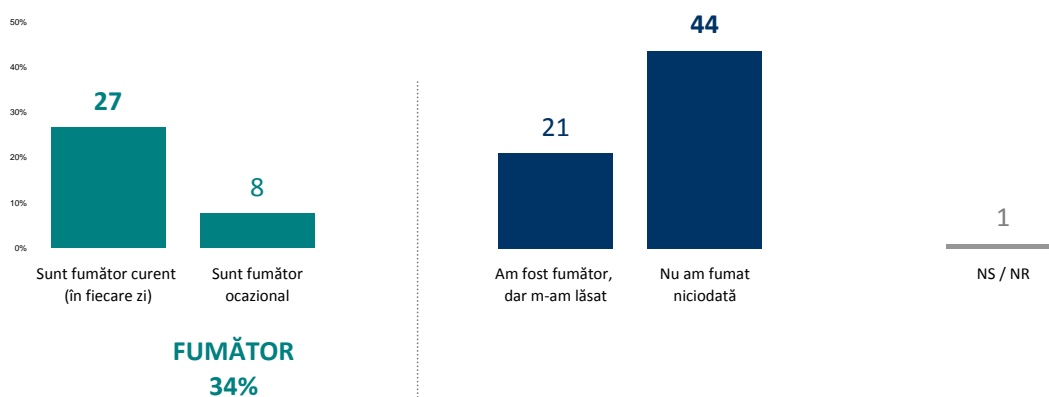
7. Fumatul

Q37 EXPERIENȚA PERSONALĂ PRIVIND FUMATUL

Q38 INTENȚII DE VIITOR PRIVIND FUMATUL

Q39 CUNOAȘTEREA EFECTELOR DĂUNĂTOARE

Q37. Privitor la fumat (țigări, țigări electronice, pipă, trabuc), Dvs în ce categorie vă încadrați?

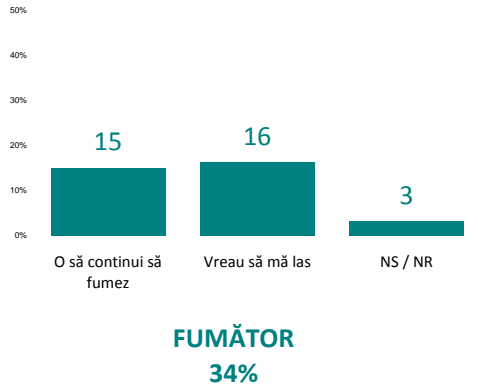

O treime din români (34%) se declară fumători. Cei mai mulți dintre aceștia (27%) declară că fumează în fiecare zi. Doar 8% din români se declară fumători ocazionali. Mai identificăm încă o cincime din populație (21%) care declară că s-au lăsat de fumat. Aproape jumătate din populația adultă declară că nu a fumat niciodată (44%).

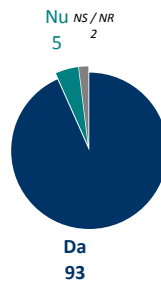
Din rândul treimii care fumează, jumătate din ei (16% din 34%) declară că vor să se lase. i

Practic toată populația adultă a României (93%) declară că știu care sunt efectele secundare ale fumatului asupra sănătății. Doar 5% spun că nu știu.

**Q38. DACĂ DA (34% DIN TOTAL POPULAȚIE):
Care sunt intențiile Dvs referitoare la fumat?**

Q39. Știți care sunt efectele dăunătoare ale fumatului asupra sănătății?

8. Criza Covid

Q40 SATISFAȚIA PRIVIND ACȚIUNILE STATULUI ROMÂN DE COMBATERE COVID

Q41 ÎNCREDEREA ÎN SURSELE OFICIALE PRIVIND COVID-UL

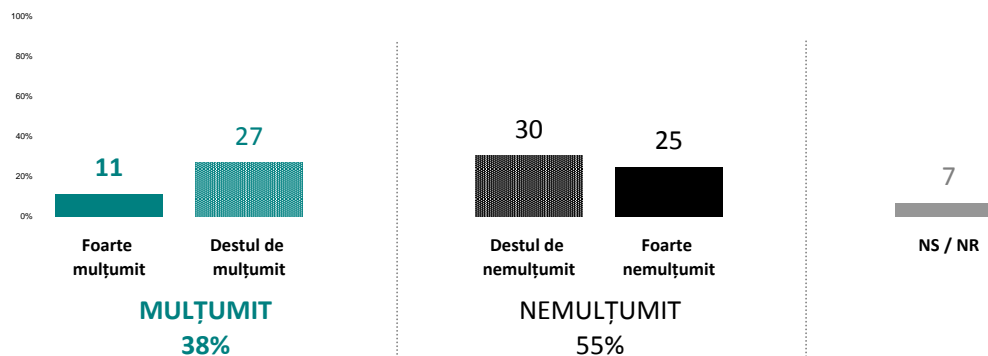
Q42 ACCESUL LA INFORMAȚIA ANTI-COVID (PREVENIRE, PROTECȚIE)

Q43 ACCESUL LA SISTEMUL DE SĂNĂTATE LA DISTANȚĂ

Q44 SURSELE DE INFORMARE COVID DE ÎNCREDERE

Q45 RELAȚIA DINTRE CRIZA COVID ȘI ACCESUL LA SERVICIILE MEDICALE

Q40. În ce măsură sunteți mulțumit de acțiunile statului român pentru combaterea răspândirii coronavirusului în România?

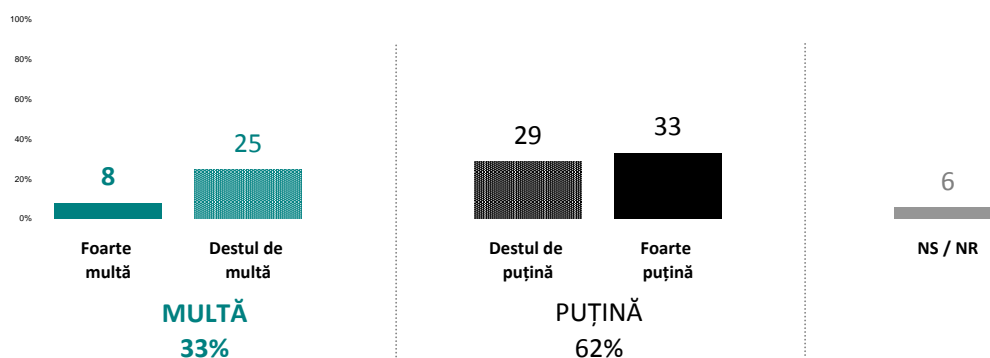

Percepția publică la adresa calității actului administrativ central în criza Covid este una preponderent negativă. Ceva mai mult de jumătate din populația adultă a României este nemulțumită la adresa acțiunilor statului român de combatere a răspândirii coronavirusului. În jur de două cincimi din români (38%) sunt mulțumiți. Nivelul net de percepție publică este negativ, de minus 17 puncte procentuale.

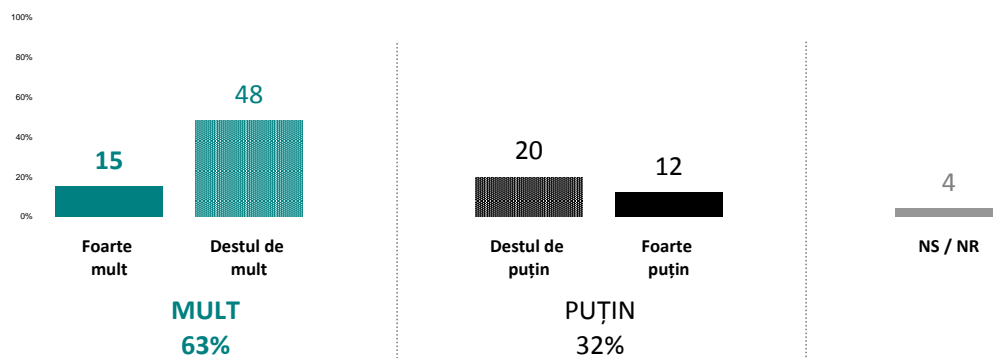
Față de primăvara anului 2020, când a izbucnit criza Covid, acest indicator de percepție publică a suferit o erodare continuă. La începutul crizei, prezenta valori preponderent pozitive, cu un raport de tip 2 : 1 (două treimi din români mulțumiți, una nemulțumită). Spre sfârșitul lunii aprilie deja raportul se

echilibrase, de tip 1 : 1, ponderi egale de mulțumiți și nemulțumiți (48 la 47). Iată că la începutul toamnei 2020, care coincide cu începutul valului doi de Covid, percepția publică s-a erodat semnificativ, numărul celor nemulțumiți fiind deja mai mare decât al celor mulțumiți.

Q41. Cât de multă încredere aveți în informațiile oficiale, transmise de instituțiile statului, privind criza Coronavirus?

Q42. Cât de mult considerați că aveți acces la informații privind măsurile de prevenire și protecție anti-coronavirus?

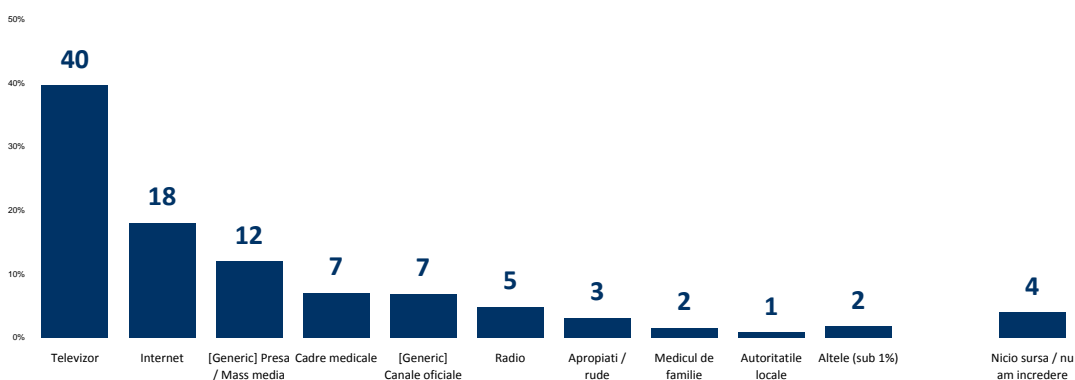

Chiar dacă populația este nemulțumită de acțiunile statului român la adresa crizei Covid, climatul de opinie publică nu este totuși totalmente negativ. O majoritate bine definită a românilor, două treimi din ei (62%) au încredere în informațiile oficiale transmise de instituțiile statului privind criza Covid. De data aceasta, nivelul net de opinie publică este preponderent pozitiv, plus 29 puncte procentuale, într-un raport de tip 2 : 1 în favoarea opiniei pozitive.

Același climat preponderent pozitiv îl identificăm și în cazul percepției privind accesul la informații. Tot un raport de tip 2 la 1 în favoarea opiniei pozitive. Două treimi din români consideră că au acces la informații privind măsurile de prevenire și protecție anti-virus.

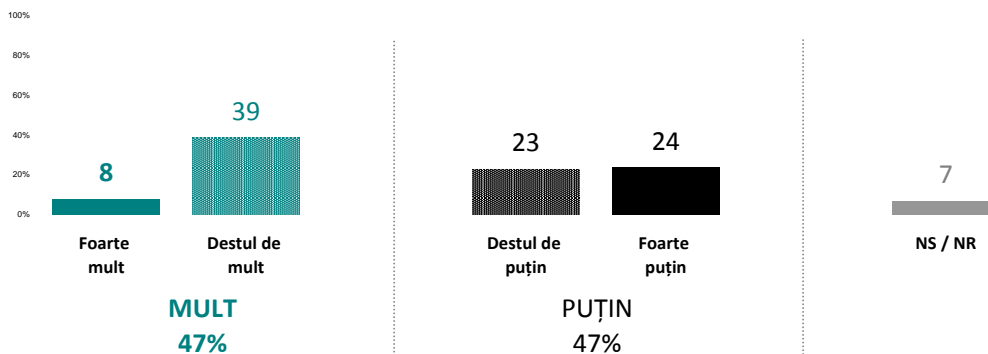
Q44. Care sunt sursele de informare despre COVID în care aveți încredere?

Întrebare deschisă. Răspunsuri multiple. Procente cumulate toate variantele de răspuns

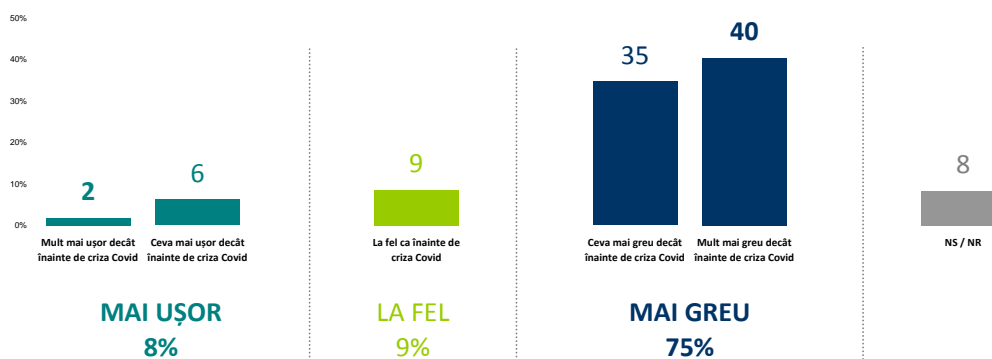
Principala sursă de informare în care românii au încredere rămâne în continuare televizorul. Două cincimi din români (40%) au oferit acest răspuns în mod spontan. Pe locul doi urmează Internetul, prezentat drept sursă de încredere de o cincime din români (18%).

Q43. Cât de mult considerați că aveți acces la sistemul de sănătate la distanță (prin telefon sau internet)?

De la încredere la acces, însă, lucrurile se schimbă. Deși două treimi din români declară că au încredere în informațiile oficiale privind Covid-ul și tot două treimi din români declară că au acces la surse de informare publice pe acest subiect, totuși doar jumătate din români declară că au acces și la sistemul de sănătate la distanță, prin telefon sau internet. Raportul este echilibrat la răspunsurile la această întrebare: jumătate declară că au acces, jumătate că nu.

Q45. Considerați că cei care sunt bolnavi de alte boli decât de COVID au acces la serviciile medicale mai greu sau mai ușor decât înainte de criza Covid?

Într-o distribuție de răspunsuri care oglindește rezultatul privind relația dintre condiția socială și accesul la serviciile de sănătate, observăm că marea majoritate a românilor, trei sferturi dintre aceștia (75%) consideră că bolnavii cu alte boli decât Covid au acces mai greu la serviciile medicale decât înainte de criza Covid. Percepția publică este bine definită: în România, criza Covid a influențat în rău relația dintre bolnav și sistemul de sănătate.